

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civillietas>Pierādījumu iegūšana

Civiltiesību jomā nepabeigtās procedūras un tiesvedība, kas sāktas pirms pārejas perioda beigām, turpināsies saskaņā ar ES tiesību aktiem.

Pamatojoties uz savstarpēju vienošanos ar Apvienoto Karalisti, e-tiesiskuma portāls saglabās visu informāciju attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdz 2022. gada beigām.

Pierādījumu iegūšana

Ziemeļrija

1 Pierādīšanas pienākums

1.1 Kādi ir pierādīšanas pienākuma noteikumi?

Parasti pierādīšanas pienākums ir tai pusei, kura vēlas atsaukties uz kādu konkrētu faktu. Pieteikuma iesniedzējam (Ziemeļriijā saukts arī par "prasības iesniedzēju") jāpierāda fakti, ar kuriem tiek pamatota prasība, bet atbildētājam jāpierāda tie fakti, uz kuriem viņš vēlas atsaukties, aizstāvoties pret prasību.

1.2 Vai pastāv noteikumi, kas atbrīvo noteiktus faktus no pierādīšanas pienākuma? Kādos gadījumos? Vai ir iespējams iesniegt pierādījumus, lai pierādītu, ka kāds juridisks pieņēmums, nav pareizs?

Faktus var atbrīvot no pierādīšanas pienākuma ar likumu vai ar iepriekš starp pusēm noslēgtu līgumu. Turklāt tiesa var uzskatīt, ka daži fakti ir pierādīti, "sniedzot tiesai paziņojumu", piemēram, vispārzināmos jautājumos. Daži pieņēmumi tiek uzskatīti par pārliecinoši pieņemamiem, piemēram, ja statūtos noteikts, ka tas tā ir, un citi var tikt atspēkoti, piemēram, pieņēmums, ka persona ir pie veselā saprāta.

1.3 Kādā apmērā tiesai ir jābūt pārliecinātai par kādu faktu, lai tā varētu pamatot savu spriedumu ar šo faktu?

Tiesai ir jābūt pārliecinātai par faktu pēc "varbūtības principa", t. i., ka pastāv vismaz 51 % liela varbūtība, kas tā ir taisnība, salīdzinot ar 49 % lielu varbūtību, ka tā nav taisnība. Pēc tam, kad fakts ir pierādīts pēc varbūtības principa, tas tiek konstatēts.

2 Pierādījumu iegūšana

2.1 Vai pierādījumi vienmēr jāiesniedz kādai no lietas pusēm, vai arī atsevišķos gadījumos tiesnesis var iegūt pierādījumus pēc savas iniciatīvas?

Tas ir vispārējs noteikums, ka tiesnesis nevar pieprasīt liecinieka piedalīšanos, izņemot ierobežotos apstākļos, bet viņš var izsaukt liecinieku un atsaukt jau izsauktu liecinieku. Saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē tiesvedību Ziemeļriijā, tiesai ir tiesības likt jebkurai personai piedalīties tiesvedībā un iesniegt dokumentu.

2.2 Ja kādas puses lūgums pieņemt pierādījumu tiek apmierināts, kas noteik tālāk?

Ja pusei, parasti ar advokātu starpniecību, ir atļauts izsaukt konkrētu liecinieku, lai sniegtu liecību, šo liecinieku vispirms nopratinās minētās puses (to sauc par "galveno liecību"), bet pēc tam liecinieku nopratinās otras puses advokāts. Tiesnesis var uzdot liecinieka jautājumus, un viņš aicinās advokātus uzdot papildu jautājumus, ja viņi to vēlas, par jebkuru jautājumu, ko viņš būs uzdevis.

2.3 Kādos gadījumos tiesa var noraidīt puses lūgumu pieņemt pierādījumu?

Dažos gadījumos, piemēram, ja lieciniekam ir jāpiedalās slēgtā tiesas sēdē, ir jāsaņem tiesas atļauja, pirms liecinieku var oficiāli uzaicināt piedalīties tiesas sēdē. Pretējā gadījumā tiesa nevar kontrolēt, kuri liecinieki tiek izsaukti sniegt liecības, lai gan pusei, kura izsauc nevajadzīgus lieciniekus, tā var piemērot naudas sodu.

2.4 Kādi ir dažādie pierādījumu veidi?

Galvenais pierādījumu veids ir mutiska liecība. Var izmantot arī rakstiskas liecības, piemēram, eksperta atzinumus un dokumentārus pierādījumus, piemēram, kartes.

2.5 Kādas ir metodes, lai iegūtu pierādījumus no lieciniekiem, un vai tās atšķiras no metodēm, kādas izmanto, lai iegūtu pierādījumus no lieciniekiem, kas ir eksperti? Kādi ir noteikumi attiecībā uz rakstveida pierādījumu un eksperta atzinuma/viedokļa iesniegšanu?

Galvenā metode ir pierādījumi, ko mutiski sniedz puses un to liecinieki. Liecinieku, kas ir eksperti, piemēram, ārstu un inženieru, pierādījumus var iegūt no rakstiska atzinuma pēc vienošanās. Pēc tam lieciniekam var uzdot jautājumus par konkrētiem atzinuma punktiem. Tiesas reglaments Ziemeļriijā ierobežo to liecinieku, kas ir eksperti, skaitu, kuri var sniegt mutiskas liecības diviem medicīnas ekspertiem un vienam citam ekspertam, ja vien Tiesa nav atļāvusi izsaukt vairāk.

Arī kartes un dokumentus var izmantot kā pierādījumus, un to autentiskums jāpierāda atbilstīgi tiesas prasībām. Turklāt tiesa var vēlēties doties uz notikuma vietu vai aplūkot kādu konkrētu lietu, ja uzskata, ka šādai rīcībai ir zināms pierādījuma spēks.

2.6 Vai kādas noteiktas pierādīšanas metodes ir nozīmīgākas par citām?

Tas, cik lielu nozīmi piešķirt konkrētam pierādījumam, vienmēr jāizlemj ir tiesai.

2.7 Vai noteiktu faktu pierādīšanai ir obligāti jāizmanto noteikta veida pierādīšanas metodes?

Pastāv pieņēmums, ka fakti tiks pierādīti mutiski un atklāta tiesas procesa laikā.

2.8 Vai lieciniekam saskaņā ar likumu ir pienākums sniegt liecību?

Kompetentam lieciniekam, kurš ir uzaicināts sniegt liecību, ir pienākums ierasties tiesas sēdē, un šī pienākuma nepildīšana ir necieņas izrādīšana tiesai.

2.9 Kādos gadījumos liecinieks var atteikties sniegt liecību?

Puse var pieprasīt "atbrīvojumu" no pienākuma sniegt liecību, pamatojoties uz to, ka pastāv juridiskas, profesionālas attiecības; tiesībām neliecināt pret sevi vai laulāto; sabiedrības interesēm un tiesvedību. Pastāv arī citi atbrīvojuma veidi, ko garantē statūti, piemēram, diplomātiskā neaizskaramība. Turklāt pastāv arī diskrecionāras privilēģijas, piemēram, attiecībā uz informāciju, kas sniegta konfidenciali.

2.10 Vai pret personu, kura atsakās liecināt, var piemērot sankcijas vai likt sniegt liecību piespiedu kārtā?

Jā. Liecinieks, ja viņš neierodas uz tiesas sēdi pēc tam, kad viņam ir pienācīgi izsniegts uzaicinājums ierasties tiesā kā lieciniekam vai tiesas pavēste, būs vainīgs par necieņas izrādīšanu tiesas darbam. Pēc tam tiesnesis var piemērot naudas sodu vai brīvības atņemšanu un pieprasīt, lai liecinieks vērs par labu necieņas izrādīšanu, ierodoties un sniedzot liecību.

2.11 Vai ir personas, no kurām nedrīkst iegūt liecības?

Vispārējais kritērijs pierādījumu sniegšanai ir rīcībspēja. Tiek uzskatīts, ka persona ir spējīga sniegt pierādījumus, ja vien tā nav nepilngadīga vai, piemēram, vājrātīga un nespēj saprast pienākumu, kas tiek uzlikts ar zvērestu; persona nav šīs lietas tiesnesis vai tai nav tiesību pieprasīt atbrīvojumu no pienākuma sniegt liecību.

2.12 Kāda ir tiesneša un pušu loma, uzklusot liecinieku? Kādos apstākļos liecinieku var uzklusot videokonferencē vai ar citu tehnisku līdzekļu palīdzību?

To pušu loma, kuras parasti pārstāv advokāti (lai gan pastāv noteikums, ka puse var pārstāvēt sevi pati), ir iesniegt tiesai pierādījumus, lai pierādītu savu lietu pēc varbūtības principa. Tiesnesis darbojas kā starpnieks, lai nodrošinātu, ka liecinieku nopratināšana ir taisnīga, likumīga un atbilstoša lietas strīdus jautājumiem. Tiesnesis var nopratināt lieciniekus pats, bet viņš atļaus pušu advokātiem uzdot papildu jautājumus par jebkuru liecinieka sniegto atbildi uz viņa uzdotajiem jautājumiem.

Šobrīd ir ieviesti daži ierobežojumi, piemēram, Belfāstas Augstajā tiesā, lai atvieglotu ekspertu liecības, izmantojot video savienojumu vai Skype, ja eksperts nevar ierasties no citas jurisdikcijas.

3 Pierādījuma izvērtēšana

3.1 Ja puse liecību ieguvusi nelikumīgi, vai tiesai ir kādi ierobežojumi sprieduma pieņemšanā?

Tiesai nav vispārēja rīcības brīvības izslēgt pierādījumus, kas iegūti negodīgi. Pierādījumus var izslēgt tikai tad, ja ir likumīgas pilnvaras to darīt vai ja tie ir dzēsti no lietas, jo ir skandalozī vai procesa ļaunprātīga izmantošana.

3.2 Ja esmu viena no lietas pusēm, vai mans paziņojums tiks uzskatīts par liecību?

Jā, lietas puses var sniegt pierādījumus savā vārdā.

Saistītās saites

[Ziemeļrijas Tiesu un tribunālu dienests](#)

Lapa atjaunināta: 09/09/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.